

TAALKLAPPER LEERJAAR 6 / GROEP 8**TIEN INFO'S VOOR DE LEERKRACHT****1. Taalklapper. What's in a name?**

Na het succes van en de tevredenheid over Rekenkalender werd TAALKLAPPER ontwikkeld op vraag van leerkrachten en ouders. De term kalender verwijst naar 104 gevarieerde taaltaken, twee voor elke week van het jaar.

Klapper heeft verschillende betekenissen.

Eén ervan is register, waarbij TAALKLAPPER diverse taalregisters (A.N., dialect, sociolect, vakjargon, literaire taal o.a. poëzie...) opentrekt.

Een andere betekenis is kokosnoot. Dat beeld staat model voor de eigen vorm (de vezelige bast) en de degelijke inhoud (wit vruchtvlees) van TAALKLAPPER. Het wijst ook op de differentiatie naar niveau: de doorblijtertjes worden voorgesteld met een pictogram dat sterk lijkt op een 'notenkraker'.

Het oog wil ook wat. Als uiterlijke vorm verschijnt de klapper als een kleurrijke multomap of ringband met een handige Wire-O binding.

TAALKLAPPER is alvast een harde noot om kraken waarbij de vlag de lading dekt.

Tot slot brengt klapper de gebruikers naar een knaller of een topper: ja, TAALKLAPPER wil het taalparcours doorheen de basisschool succesvol afronden. Met TAAKLAPPER bereikt de leerling zeker een klapstuk, een hoogtepunt: hij/zij geeft ongetwijfeld een klap op zijn/haar taalkundige vuurpijl.

2. Evenwichtig samengesteld

Het auteursteam heeft getracht doorheen de verschillende leerjaren en groepen alle subdomeinen van het leervak Nederlands zo harmonisch mogelijk te verwerken: taalgebruik (luisteren, spreken, lezen, schrijven), taalbeschouwing (nadenken over taalgebruik en taalsystematiek) en specifieke vaardigheden/strategieën met betrekking tot taalgebruik. Waar het kon, is er aandacht voor de domeinoverschrijdende leergebieden 'leren leren' en 'sociale vaardigheden' maar ook voor wereldoriëntatie en wiskundige terminologie. In de inhoudsopgave staan verwijzingen naar de eindtermen.

Door het overwegend schriftelijk karakter van TAALKLAPPER en de daaraan gekoppelde gesloten opdrachten, waren de auteurs genoodzaakt bepaalde klemtonen te leggen. Zo werden spreken en luisteren vooral geïntegreerd in communicatieve situaties. Voor stellen beperkten zij zich tot de bouwstenen van stijl en taalsystematiek.

Hoewel TAAKLAPPER geen eigenlijke taalmethode is, is er toch sprake van een systematische aanpak. Zo wordt bv. de leerlijn spelling in gradatie aangeboden per leerjaar/groep en sluiten de taaltaken van het/de eerste leerjaar/groep 3 nauw aan bij de gangbare lees- en spellingmethododes.

3. Conform de eindtermen en de kerndoelen

Het bereiken van de eindtermen in Vlaanderen is het hoofddoel van TAALKLAPPER. Vanzelfsprekend werden ze gekoppeld aan de leerplannen van het VVKBaO en het OVSG. Daarin worden ze nagestreefd via zorgvuldig uitgetekende leerlijnen, verticaal gestructureerd doorheen de opeenvolgende leerjaren/groepen.

Ook de kerndoelen in Nederland vormden voor de auteurs een strikt op te volgen richtlijn.

Voor advies, het taalkundig verbeteren en de inhoudelijke aspecten van TAALKLAPPER verleenden deskundigen en correctoren uit Vlaanderen en Nederland hun medewerking.

4. Leerzame taalspelletjes of speelse taaltaken?

Het opzet van TAALKLAPPER is uiteraard leerlingen via leerzame opdrachten en oefeningen taalvaardiger te maken. Daartoe werd deze bundel van taaltoeters en -bellen met zorg samengesteld door ervaren leerkrachten. Zij zijn erin geslaagd het patroon van de klassieke taaltaken te doorbreken door ze zoveel mogelijk in een speels, aantrekkelijk en gevarieerd jasje te steken: zwerf- en stripfiguren, pictogrammen, tekeningen, spreekballonnen, gedachtewolkjes, cartoons, woordzoekers en -raadsels, rebussen, droedels...

Zoals in het bekende tv-programma 'Tien voor taal' wordt er o.a. via woordritten creatief met taal gespeeld. Door de gedifferentieerde aanpak en het beoogde leereffect, spreken wij liever over speelse taaltaken dan leerzame taalspelletjes. Het spelelement en het speelse zijn nooit ver weg. Dus verdient speelse en leerzame taaltaken wel een plaatsje op de cover van TAALKLAPPER.

5. Kindgericht en gebruiksvriendelijk

De onderwerpen en het taalmateriaal van TAALKLAPPER sluiten nauw aan bij de leef-, belevings- en ervaringswereld van het kind: er worden herkenbare communicatieve en maatschappelijke taalsituaties aangeboden. Waar mogelijk wordt naast eigentijdse, realistische en functionele contexten, beeldtaal ingeschakeld. Tekeningen ondersteunen de betekenis van woorden, woordgroepen, zinnen en teksten. De klare en eenduidige taal van opdrachten en instructies zorgt ervoor dat de leerlingen de taken zelfstandig kunnen oplossen en corrigeren. Het correctieboekje is vlot te gebruiken.

6. Op maat van elk kind

De meeste opdrachten zijn haalbaar voor de doorsnee leerling, andere oefeningen zijn stevige 'doorbijters' voor de bollebozen. Deze uitdagende uitbreidings- of verdiepingsoefeningen zijn differentiatieopdrachten naar niveau. Ze zijn te herkennen aan een vast weerkerend pictogram, dat de tanden zet in... Indien voor sommige leerlingen het niveau van de meeste taaltaken te hoog is, kan de TAALKLAPPER van een lager(e) leerjaar/groep worden gebruikt en omgekeerd naar een hoger(e) leerjaar/groep worden overschakelend als het niveau nog te laag is. Hierdoor kan klasdoorbrekend of groepsoverstijgend worden gewerkt.

7. Leren leren, plannen en corrigeren

Zoals al eerder vermeld, werd ook bij gevorderde leerlingen aan het leergebiedoverschrijdende 'leren leren' de nodige aandacht besteed. Daartoe werd o.m. plaats voorzien om het oplossen van de taaltaken zorgvuldig te plannen: ik werk dit blaadje af tegen ma . . / . . , di . . / . . enz.

Om voor de leerlingen het zelfstandige werk te bevorderen en voor de leerkrachten extra opzoekwerk te vermijden, werd een handige correctiesleutel ontworpen. Met die afzonderlijk verkrijgbare correctiesleutel controleren en corrigeren de kinderen vlot de eigen prestaties. Door deze evaluatie worden de leerlingen op weg gezet naar verbetering en remediëring. Op die wijze werkt TAALKLAPPER zelfinstructief.

8. Evaluatie

Naar eigen aanvoelen kunnen de leerlingen het vakje onderaan inkleuren (groen, oranje, rood) volgens moeilijkheidsgraad (gemakkelijk, gewoon, moeilijk) of volgens het behaalde resultaat (goed, gewoon, zwak). De apart te verkrijgen correctiesleutel is gebruiksvriendelijk omdat hij volkomen parallel loopt met de TAALKLAPPER zelf.

9. Polyvalent gebruik

TAALKLAPPER is geen eigenlijke taalmethode maar wel een gestructureerde aanvulling die zowel binnen als buiten het klasverband, maar ook binnen als buiten het schoolverband bruikbaar is. Sommige onderdelen zijn inpasbaar in elke taalmethode; ze kunnen dan het equivalent uit de taalmethode vervangen.

TAALKLAPPER levert herhalende of voorbereidende vakantietaken en bij lesonderwerpen aansluitende opdrachten die als huiswerk kunnen worden meegegeven.

Binnen het klassikale onderwijssysteem kan TAALKLAPPER klassikaal, individueel en in groep worden gebruikt. Hij kan zowel in klasverband als in de taak- of aanpassingsklas zelfs leerjaar- of groepsoverschrijdend worden aangewend, waarbij de leerkracht de leerlingen aanbiedt wat ze op dat ogenblik aankunnen. Dit geldt zowel voor de zwakkere dan voor de sterkere leerlingen. In de binnenklasdifferentiatie staat het zelfstandige contractwerk en het hoekenwerk in de focus.

TAALKLAPPER kan ook worden gebruikt als zinvolle invulling van buffertijd, bijvoorbeeld voor vlugge

leerlingen of bij afwezigheid van de klasleerkracht. Hij is efficiënt te gebruiken voor zorgverbredend werk en remediëring.

10. Flexibel gebruik

Het handige Wire-O systeem, een multomap of ringband maakt het mogelijk op een flexibele wijze de gewenste werkvolgorde te kiezen. Het Wire-O systeem maakt het mogelijk de TAALKLAPPER rechtop te zetten en op elkaar betrokken taken naast elkaar te plaatsen.

Met TAALKLAPPER 'Taalplezierig leren ook voor jou?' wordt de leerling vast een taaltopper met taalkundige knalprestaties.

INHOUDSOPGAVE TAALKLAPPER LEERJAAR 6 / GROEP 8

codes (sub)leergebieden

tg/le = taalgebruik lezen

tg/schr/sp = taalgebruik schrijven spelling

tb/tg/ws = taalbeschouwing (nadenken over) taalgebruik woordenschat

tb/ts = taalbeschouwing (nadenken over) taalsystematiek

+ = gedeeltelijke doorbijter

++ = volledige doorbijter

nr.	titel	subleer- gebied	eind- termen	onderwerpen/leerdoelen
1.	Welkom bij de Taalklapper	tg/le tb/tg tb/ts	3.3 6.1, 6.4, 6.5	M.b.t. spreekballons letterlijk en figuurlijk taalgebruik onderscheiden. Vraagjes oplossen en taalopdrachten uitvoeren m.b.t. aspecten van de communicatie: zender, middelen, effect.
2. +	De appel valt niet ver van de boom	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3 6.4	Van uit te kiezen noemvormen/infinitieven van werkwoorden de stam en de persoonsvorm correct invullen in zinsverband . Terminologie werkwoorden, noemvorm, stam, persoonsvorm en onderwerp correct kunnen gebruiken.
3.	Wie deed het? Hoe gebeurde het? (1)	tg/le tb/ts	3.5 6.3 6.4	Vanuit een aantal informatieve zinnen van handelingen en de naam van een relevant voorwerp , de juiste naam van de persoon/ personen bij de tekeningen (robotfoto's) schrijven. De persoonsvorm en het onderwerp aanduiden.
4. +	Wie deed het? Hoe gebeurde het? (2)	tg/le	3.2, 3.5	Aan de hand van de informatie uit taaltaak 3 en een aantal bijkomende informatieve zinnen , een schema/tabel invullen met codetekens . Vraagjes beantwoorden.
5.	Kraak de code	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3	Woorden met een gegeven klinkercombinatie uitkiezen en correct overschrijven .
6.	Bonjour monsieur, bonjour madame	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3 6.4	Duidelijk zichtbare mannelijke of vrouwelijke zelfstandige naamwoorden invullen bij andere passende vrouwelijke of mannelijke woorden en er een bepaald lidwoord voor schrijven. In een aantal zinnen de lidwoorden aanduiden . Lidwoorden volgens hun betekenis invullen in zinsverband .
7.	Puzzelwoorden sorteren	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7 6.1, 6.2 6.3	Vanuit synoniemen, korte omschrijvingen, hints/links... met losse lettergrepen/woordgroepen zinvolle woorden eindigend op ie, -sie, -zie en -tie vormen en correct schrijven in een woordrooster .
8.	Slagerij 'Versneed' zoekt slagers	tb/ts	6.3, 6.4	Ja-/neen-vragen maken. Zinnen maken d.m.v. de plaatsproef (zinsdelen voor pv. plaatsen). De zinnen in zinsdelen versnijden/fraseren . Het onderwerp en het werkwoordelijk gezegde (o.a. de persoonsvorm) aanduiden.
9.	Ik studeer met mijn agenda	tg/le	3.1, 3.4 4.8, 6.1, 6.2, 6.3, leren leren 5	Sleutelwoorden van de ontbrekende zinnen in een schema/tabel van een schoolagenda invullen. De juiste betekenis/verklaring van pictogrammen afleiden. Vraagjes beantwoorden.
10.	Professor Vlebichs studiemethode	tg/le tb/ts	3.4, 6.2, 6.3 leren leren 5	Losse letters en gespiegelde in de tegenovergestelde richting geschreven sleutelwoorden (stadiestappen) en zinnen (studieactiviteiten) m.b.t. de Vlebich-studiemethode correct schrijven , (chrono)logisch ordenen en met elkaar verbinden .

11.	De tegenwoordige reporter	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3 6.4	In een tekst uit een kindertijdschrift de werkwoordelijke gezegdes aanduiden en de persoonsvormen in de tegenwoordige tijd schrijven.
12.	Werkwoordenvoetbal	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.3 6.4	De noemvormen/infinitieven van werkwoorden rubriceren in klankvaste en niet-klankvaste werkwoorden . Vanuit de noemvorm/infinitief , de enkelvoudsvorm (de ik-/jij-/hij-vorm) verleden tijd en het voltooid deelwoord van klankvaste en niet-klankvaste werkwoorden invullen.
13.	Synoniemen met x en y (1)	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3	Vanuit een synoniem, een hint/link, een korte omschrijving zelfstandige naamwoorden met x of y correct aanvullen in een woordrooster.
14.	Synoniemen met x en y (2)	tg/sch/sp tb/tg/ws tb/ts	4.7, 6.1 6.3 6.4	Van de zelfstandige naamwoorden met x of y (taaltaak 13) afgeleide bijvoeglijke naamwoorden (met verschillende uitgangen) correct schrijven in zinsverband .
15.	Goede vrienden samen in de boot	tb/ts	6.1, 6.3, 6.4	Zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en werkwoorden met elkaar passend combineren tot correct gevormde woordgroepen met betekenis . De juiste woordsoort bij de woordreeksen schrijven: z.n, b.n. of ww.
16.	Lady en de vagebond	tb/tg/ws tb/ts	6.1 6.3	In een woordzoeker de namen van mannelijke en vrouwelijke diernamen aanduiden en schikken volgens geslacht bij de juiste tekening .
17.	De klasbieb biept	tg/le tb/tg	3.2, 6.1 leren leren 2	Boekentitels invullen op de juiste plaats in een boekenkoffer/boekenrek en er een uit te kiezen overkoepelende naam bijschrijven.
18.	Flap met achterklap	tg/le tb/tg tb/ts	3.5 6.1 6.3 6.4	Op een achterflap van een boek de bijvoeglijke naamwoorden aanduiden. M.b.t. de achterflap vraagjes oplossen en opdrachten maken . Een e-mailadres en een webadres invullen.
19.	De transformatiemachine	tg/le tb/ts	4.7 6.3 6.4	Zinnen ombouwen van mededelende zinnen naar (ja-/nee-) vraagzinnen , de persoonsvormen omzetten in het meervoud en in de verleden tijd .
20.	Selectieve ophaling	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1, 6.2 6.3	Vanuit synoniemen, links/hints of korte omschrijvingen , met losse letters en de tweeklanken ei of ij correcte ei- en ij-woorden schrijven.
21.	Hoe maak je het? (1)	tb/tg	6.1	Vanuit lichaamstaal (gelaatsuitdrukking, mimiek, gebaren) gevoelens afleiden .
22.	Hoe maak je het? (2)	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2, 6.4	Vanuit lichaamstaal (taaltaak 21) en woordtaal (uitspraken, uitroepen), de namen van de zenders opschrijven. Vragen oplossen m.b.t. communicatie: zender, ontvanger, boodschap, middelen...
23.	I00I 0I0I I0II 000I I000	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3	Vanuit omschrijvingen en synoniemen woorden m.b.t. de computertaal invullen in een kruiswoordraadsel .
24.	Alleen of met twee?	tg/sch/sp	4.7	Woorden invullen met enkele of dubbele medeklinker . Vanuit de correcte oplossingen een figuur inkleuren.
25.	Papier maken (1)	tg/le	3.1, 3.3	Vanuit een verslagje van een schoolkrant en een bijhorende werktekening met stappenplan (handleidingen), de benodigdheden om iets te maken, schrijven. Vraagjes oplossen.

26.	Papier maken (2)	tb/ts	6.3, 6.4	Terminologie m.b.t. onderwerp, persoonsvorm, voorwerp, bepaling, werkwoordelijk gezegde, kernwoord invullen in een kruiswoordraadsel . Bevelzinnen maken van de zinnen uit het verslagje in de schoolkrant (taaltaak 25). Weten wat een samenstelling is.
27.	Op audiëntie bij koning leeuw	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3, 6.4	In een woordrooster diereennamen zoeken en correct overschrijven in het meervoud .
28. +	Afval sorteren en recycleren	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3, 6.4	Met uit te kiezen zelfstandige naamwoorden, woorden op -ieel en -ueel afleiden en rubriceren . Die afgeleide woorden uitkiezen en als bijvoeglijk naamwoord (op -iële en -uele) invullen bij het passende zelfstandig naamwoord . Vanuit losse lettergrepen zinvolle afleidingen (op -heid en -teit) en samenstellingen (op -tijd) vormen en correct schrijven .
29.	Bob de Bouwer bouwt een huis	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Vanuit een schema met losse woorden, zinnen (verbonden met tekeningen) samenstellen en (chrono)logische ordenen .
30.	Lettersoep met kringen	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1 6.3	Vanuit losse letters (in een venndiagram) woorden met c geschreven, als k of s uitgesproken , vormen en rubriceren .
31.	Computerspreekwoorden	tb/tg tb/ts	4.8 6.1, 6.2 6.3	Vanuit gelinkte (hints, tips) tekeningen originele computerspreekwoorden terug samenstellen , met behulp van losse woordorde en met letters in tegenovergestelde volgorde .
32.	Weten vanwaar de wind waait	tg/le tb/tg	3.2 6.1	Vanuit de informatie van een weerbericht icoontjes (pictogrammen) en temperaturen op een kaartje aanduiden .
33.	Zoek eens in de krant (1)	tg/le tb/tg tb/ts	3.7, 6.1 6.3	Icoontjes/pictogrammen bij de juiste advertentie, het juiste zoekertje plaatsen. Enkele advertenties voluit schrijven .
34.	Zoek eens in de krant (2)	tg/le tb/tg tb/ts	3.7, 6.1 6.3	Voluit en verkort geschreven advertenties vergelijken en schrijven. Verzoeken verbinden met zoekertjes/advertenties .
35.	Spleek ik Chinees, misschien?	tg/sch/sp tb/tg	4.7, 6.1 6.5	Uit een vreemde taal ontleende woorden rubriceren volgens het land (de streek) van herkomst en correct overschrijven .
36.	Winkelen in een doolhof	tg/le tb/tg	3.2, 6.1	Een onpraktische boodschappenlijst herschikken volgens en verbinden met de handigste te volgen weg op een plattegrond van een supermarkt .
37.	Linken (1)	tb/tg tb/ts	4.8, 6.1 6.2, 6.3	Vanuit gelinkte tekeningen (hints, tips), de twee gesplitste delen van spreekwoorden terug samenstellen .
38.	Linken (2)	tb/tg tb/ts	4.8, 6.1 6.2, 6.3	De spreekwoorden verbinden met tekeningen (taaltaak 37) en betekenis/verklaring . Vanuit de correcte oplossing twee computerwoorden vormen.
39.	Voorwerpen zijn niet altijd voorwerpen	tb/tg	6.1, 6.2 6.3 6.4	Zinnen aanvullen met taalkundige (grammaticale) en visuele voorwerpen. De taalkundige voorwerpen aanduiden en onderscheiden van de visuele.
40.	Mag ik je woord even lenen?	tg/sch/sp tb/tg	4.7, 6.1, 6.2, 6.5	Uit een vreemde taal ontleende woorden verbinden met Nederlandse synoniemen in zinsverband .
41.	Piramidewoorden	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Woorden opbouwen door telkens één letter (in willekeurige volgorde) bij de letters van het vorige woord te voegen .

42. +	Eendebord of eentenbord?	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3	Ingekaderd in een spelvorm (soort ganzenspel) werkwoordsvormen /persoonsvormen op -t of -d (gebiedende wijs, verleden tijd enkelvoud en voltooid deelwoord) invullen .
43. +	Vluggertjes	tg/le tb/tg tb/ts	3.1, 6.1, 6.4	Flugge berichtjes (o.a. kattedelletjes) voluit in zinnen schrijven . Zenders en ontvangers op elkaar afstemmen. De zinsdelen , persoonsvorm, onderwerp, voorwerp aanduiden .
44.	De ene boei is de andere niet	tb/tg tb/ts	6.1, 6.3	Homoniemen (gelijkluidende woorden) in zinsverband invullen . Er het juiste lidwoord en betekenis mee verbinden .
45.	Schoenmaker blijf bij je leest (1)	tb/tg	6.1	Namen van beroepen en voorwerpen bij relevante tekeningen schrijven. Vanuit de correcte oplossing een cryptogram/geheimzinnige omschrijving ontletteren.
46.	Schoenmaker blijf bij je leest (2)	tb/tg	6.1, 6.2	Uitspraken van een zender met een uit te kiezen beroep verbinden en correct overschrijven.
47. +	Supersonisch samengestelde woorden	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	Vanuit aparte zelfstandige naamwoorden superlange samengestelde woorden vormen, al dan niet met tussen -s.
48.	Euromuntencollectie	tg/le tg/sch/sp tb/tg	3.5, 4.7 6.1, 6.2	Vanuit verszinnen uit het gedicht 'Euromuntencollectie' en daarmee verbonden herkenbare tekeningen , de naam van het bedoelde land uitkiezen en correct met hoofdletter overschrijven
49. +	Superman	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3 6.4	Trappen van vergelijking aanduiden, vormen en correct schrijven
50. +	De beste stuurliu... varen mee!	tg/le tb/tg tb/ts	3.2, 3.3, 6.2, 6.3	Van een verslagje over een havenrondvaart de zinnen met tekeningen verbinden en (chrono)logisch ordenen . De sleutelwoorden onderstrepen.
51.	In de haven	tg/le tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3	Vanuit een omschrijving van handelingen , woorden m.b.t. de haven invullen in een woordrooster . Ontbrekende klinkers in woorden m.b.t. een schip aanvullen en deze woorden verbinden met een tekening .
52.	Vroeger klonk het anders	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3, 6.4	In een dominospel , de noemvorm van werkwoorden met klankverandering verbinden met de passende persoonsvorm in de verleden tijd .
53.	Bloopers met... Guust Flater	tb/tg	6.1, 6.2	In 'van de standaardtaal afwijkende' uitspraken/boodschappen van zenders, de foutieve woorden aanduiden en verbeteren . Tekeningen van de zenders verbinden met de uitspraken/boodschappen .
54.	Zo gezegd, zo gedaan	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 4.8 6.1, 6.2 6.3	Van uit te kiezen noemvormen /infiniteven van werkwoorden de persoonsvorm (enkelvoud) in de verleden tijd invullen in spreekwoorden . De betekenissen en getekende communicatieve situaties verbinden met de spreekwoorden . Vanuit de correcte oplossing en de betekenis/verklaring een spreekwoord schrijven.
55.	Boeiende signalen (1)	tg/le tb/ts	3.4 6.3, 6.4	In het verslag van een gebeurtenis , zinnen aanvullen met bijzinnen en verbindingswoorden (o.a. signaalwoorden).

56.	Boeiende signalen (2)	tg/le tb/ts	3.4 6.1 6.3	Verbindingswoorden (o.a. signaalwoorden) verbinden met hun functie . Vragen beantwoorden en opdrachten uitvoeren over het verslag in taaltaak 55.
57.	Eenklenkerweerden?	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3	Woorden met slechts één klinkersoort per woord , aanvullen, rubriceren en correct overschrijven .
58.	Zebepadwoorden	tb/tg tb/ts	6.1, 6.3	Woorden , verbonden met tekeningen, in een woordrooster omvormen tot nieuwe woorden door telkens één letter te wijzigen aan het vorige woord.
59.	Gestripte grappen (1)	tg/le tg/sch/sp tb/tg tb/ts	3.3, 3.5, 4.7 6.1, 6.3	Vanuit spreekballonnen/stripverhaal grappen als een dialogogje schrijven met het correct invullen van passende leestekens , . ? ! " "
60.	Gestripte grappen (2)	tg/le tb/tg	3.3, 3.5, 6.1	Bij een grap (taaltaak 59) een passende titel uitkiezen, vragen oplossen en opdrachten maken. In een grap herformuleren als het geslacht van één persoon wordt gewijzigd . Fouten in de strips aanduiden en omschrijven . Gebruiken van synoniemen, verwijswaarden...
61.	Het verleden muntstuk	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3, 6.4.	In een tekst uit de bijlage Fladder van het kindertijdschrift 'Zonneland' de werkwoordelijke gezegdes aanduiden en de persoonsvormen in de verleden tijd schrijven.
62. +	Ying en Yang	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.3 6.4	Antoniemen (tegenstellingen) uitkiezen en overschrijven. Werkwoorden en bijvoeglijke naamwoorden aanduiden.
63.	Sam de Sloper breekt het af!	tb/ts	6.3, 6.4	Zinnen afbreken tot 'een korte zin' met betekenis
64. ++	Poëtische Chinese lichaamstaal	tg/le tb/tg	3.5, 6.1, 6.2	In een speciale woordtaal uitgedrukte handelingen/houdingen en benamingen van een Chinese gevechtswet met beeldtaal/tekeningen verbinden .
65. +	Staartkopritsen	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1 6.3	Samengestelde getekende woorden vormen door een gemeenschappelijk woord als staart van één woord en als kop van een ander woord correct te schrijven (woordritsen).
66.	Help, ze zijn met veel	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3	Zelfstandige naamwoorden uitkiezen, rubriceren en in het meervoud op -en, -s, 's of -eren schrijven.
67.	'Vroem!' brulde het wrak	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3	Ingekaderd in een spelvorm (soort ganzenspel) woorden met de medeklinkerclusters wr- of vr- invullen.
68. ++	Gehusseld, gehutseld, dooreen geschud	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.8 6.1, 6.2 6.3, 6.5	Spreekwoorden waarbij de woorden en de letters van de sleutelwoorden van plaats zijn verwisseld, verbinden met de juiste betekenis/verklaring en de getekende communicatieve situatie .
69.	Puntjes of streepjes? (1)	tg/le tb/tg	3.5, 6.1	M.b.t. een krantenartikel , opdrachten maken en vraagjes oplossen . Het morsealfabet (codetaal) omzetten in gewoon schrift. Opdrachten i.v.m. het kennen en gebruiken van een woordenboek uitvoeren.
70.	Puntjes of streepjes? (2)	tg/sch/sp tb/ts	4.7 6.3	Morseschrift omzetten/decoderen in gewoon schrift . Woorden met de woordtekens koppelteken (-), deelteken/trema (¨), accenten of niet, aaneengeschreven of niet... correct schrijven

71. +	Cijfers en letters	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 4.8 6.3, 6.5	Droedels (woordbeelden) omzetten in woorden . Deze woorden decoderen als een som van getallen volgens de plaatswaarde van de letters in het alfabet . De som van de getallen voluit schrijven in letters .
72.	Kabouterwoordjes en reuzenwoorden	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1, 6.3	Eerst uit de kiezen woorden/begrippen , die samen horen binnen dezelfde categorie (overkoepelend begrip), verbonden met tekeningen, inhoudelijk rangschikken van klein naar groot . Daarna de verkleinwoorden vormen .
73.	SMS met emoticons (1)	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1, 6.3	SMS-codes (cijfers, letters, afkortingen, beeldtaal) omzetten in gewone taal (tekstberichtjes) . Vanuit de correcte oplossingen, vreemde en courant gebruikte afkortingen/lettercombinaties verklaren
74. +	SMS met emoticons (2)	tb/tg tb/ts	6.1 6.3	SMS-boodschappen decoderen in voluit geschreven zinnen . Deze boodschappen ordenen tot een samenhangend gesprek met een daaraan verbonden lettervolgorde . Vanuit de correcte oplossing een aantal computerwoorden invullen .
75.	SISO, gevonden	tg/le tb/tg	3.2, 6.1, 6.5 leren leren 2	Titels en omschrijvingen van de inhoud van boeken rubriceren in overkoepelende namen/begrippen volgens het SISO-systeem van de bibliotheken .
76.	Ellebogenwerk	tb/tg tb/ts	6.1, 6.3, 6.4	Nieuwe woorden vormen door één woord in een ander woord te voegen . Deze via woordritsen gevormde woorden correct schrijven en de samenstellingen en afleidingen onderscheiden .
77. +	Wie van de vier?	tb/tg tb/ts	6.3, 6.4, 6.5	zinsdelen aanduiden: onderwerp, persoonsvorm, werkwoordelijk gezegde, naamwoordelijk gezegde, voorwerp en bepaling . Met de letters, verbonden met de correcte oplossing en een cryptische omschrijving, een woord zoeken
78.	Ben jij een geoniem of een eponiem?	tb/tg	6.1, 6.2, 6.5	Eponiemen (woorden teruggaande op historische personen) en geoniemen (woorden afgeleid van plaatsnamen) uitkiezen, invullen bij een tekening en verbinden met de juiste omschrijving van de oorsprong/herkomst .
79.	Muziektaal (1)	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2, 6.3, 6.5	Muzieknotencodes omzetten in gewone taal . De namen van de muziekinstrumenten met tekeningen verbinden en er overkoepelende namen bijschrijven.
80. +	Muziektaal (2)	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3, 6.4	De in opeenvolgende woorden van zinnen/uitspraken, verborgen namen van muziekinstrumenten zoeken en met een tekening en zender (van een uitspraak) verbinden. Woorden aanvullen met namen van muzieknoden correct overschrijven en alfabetisch rangschikken . Vanuit een woordzoeker namen van muziekinstrumenten vormen en met tekeningen verbinden.
81.	Technici gevraagd m/v (1)	tb/ts	6.3, 6.4	Vanuit gefraseerde zinnen, de met tekeningen verbonden zinsdelen (onderwerp, persoonsvorm, werkwoordelijk gezegde, naamwoordelijk gezegde, voorwerp en bepaling) opzoeken en invullen.

82.	Technici gevraagd m/v (2)	tb/ts	6.3, 6.4	Vanuit een bouwplan nieuwe zinnen maken door met tekeningen verbonden zinsdelen in te voegen in bestaande zinnen.
83.	Beestige Breugheliaanse spreekwoorden (1)	tb/tg	4.8 6.1, 6.2	Getekende Breugheliaanse spreekwoorden vervolledigen.
84. +	Beestige Breugheliaanse spreekwoorden (2)	tb/tg tb/ts	4.8 6.1, 6.2 6.3	Vanuit getekende links/hints/tips en omschrijvingen met een kernwoord/ sleutelwoord , de spreekwoorden uit taaltaak 83 volledig overschrijven en met de kernwoorden een kruiswoordraadsel oplossen.
85.	Opsporing verzocht (1)	tg/le tb/tg	3.5, 6.1, 6.2	In een tekening verbonden met een opsporingsbericht vijf verschillen aanduiden tussen tekening en tekst . Een passende robotfoto verbinden met de juiste beschrijving van de dader .
86.	Opsporing verzocht (2)	tg/le tb/tg tb/ts	3.5 6.1, 6.4	In het geheel van de communicatie vragen over de zender , de ontvanger , de boodschap , de bedoeling , de middelen oplossen. Vanuit tekeningen de bedoeling van de communicatie kunnen afleiden .
87.	Mijn naam is haas en... ik schiet raak	tb/ts	6.3, 6.4	In zinnen het werkwoordelijk en naamwoordelijk gezegde benoemen en/of aanduiden . Vanuit de correcte oplossing het woord ' voorwerp ' invullen.
88.	Geflitst	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3	Een codeschrift van getallen/letters (autonummers) tot namen van landen, automerken en voornamen decoderen en met hoofdletters correct schrijven .
89.	Ik zag het koppel-teken geven aan de ober	tg/le tg/sch/sp tb/ts	3.5, 4.7, 6.3	In een gedicht 'Ik zag het koppel-teken geven aan de ober' poëtisch doelmatig gesplitste woorden invullen . Woorden gewoon splitsen in lettergrepen .
90. ++	Rekenen met letters	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3	Vanuit synoniemen/omschrijvingen , een losse hoeveelheid letters tot woorden met voornamelijk woordtekens (deelteken/trema, koppelteken) omvormen en correct schrijven .
91.	Beestige beestjes (1)	tg/le tb/tg	3.4, 3.5 6.1, 6.2 leren leren 3	In een beschrijving (uit een encyclopedie) van een aantal kenmerken van dieren de sleutelwoorden aanduiden én verbinden met een passende (uit te kiezen) titel en tekening .
92.	Beestige beestjes (2)	tg/le tb/tg	3.4, 3.5 6.1, 6.2 leren leren 3	Vanuit omschrijvingen en synoniemen, woorden uit een wetenschappelijke tekst/encyclopedie (taaltaak 91) in een kruiswoordraadsel invullen . De kenmerken van dieren (sleutelwoorden taaltaak 91) in een schema invullen.
93.	Rebuswoorden in vakjes	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 4.8, 6.3, 6.5	Rebus verbonden met tekeningen ontletteren in (een rebus) leen(bastaard) woorden uit vreemde talen op -eau, -ine en met ai , en in een kruiswoordraadsel correct aanvullen .
94.	Overzeese werkwoorden vervoegen	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1 6.3, 6.5	Vanuit tekeningen de persoonsvorm verleden tijd en het voltooid deelwoord van vreemde werkwoorden uit de Engelse taal correct schrijven .
95. +	Potje breken... potje lijmen	tb/tg tb/ts	6.1, 6.2 6.3, 6.4	In twee delen gesplitste spreekwoorden terug samenstellen . De zelfstandige naamwoorden/sleutelwoorden van de spreekwoorden onderstrepen .

96.	Potje breken, betekenis weten	tb/tg	6.1, 6.2	Vanuit de betekenis/verklaring en tekeningen met links/hints, de spreekwoorden van taaltaak 95 correct overschrijven .
97.	Zoek je blauw	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3	Vanuit een woordzoeker en daarmee verbonden tekeningen, au- of ou-woorden invullen in zinsverband .
98.	Internationale keuken	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1 6.3	Vanuit tekeningen, namen van landen correct overschrijven. Van landnamen afgeleide bijvoeglijke naamwoorden correct schrijven met hoofdletter .
99.	Flessenpost (1)	tg/le tb/tg tb/ts	3.2, 3.5, 6.1, 6.4	M.b.t. een door een leerling geschreven brief/fantasieverhaal, opdrachten maken, vragen oplossen (zender, bedoeling) en een schema invullen.
100.	Flessenpost (2)	tg/sch/sp tb/ts	4.7, 6.3, 6.4	In de brief/het fantasieverhaal (taaltaak 99), ontbrekende hoofdletters en leestekens aanduiden en verbeteren. Zelfstandige naamwoorden , die eigenaam zijn opzoeken en opschrijven . Het weglatingsteken aan het begin van een zin correct overschrijven
101.	Bangelijke bijvoeglijke naamwoorden	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1 6.3, 6.4 6.5	Vanuit het principe van de alliteratie (stafrijm, beginrijm) de uit te kiezen bijvoeglijke naamwoorden (geschreven in tegenovergestelde richting/spiegelschrift) en zelfstandige naamwoorden met elkaar verbinden en correct overschrijven. Woordsoorten benoemen: zelfstandig naamwoord en bijvoeglijk naamwoord .
102.	Opgepast! Addertjes onder het gras	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7, 6.1, 6.2 6.3	Vanuit een synoniem, omschrijving of rebus (slangen) woorden vormen en correct schrijven. De eindletter van het vorige woord is de beginletter van het volgende woord.
103.	Gemengde sla van werkwoorden	tg/sch/sp tb/tg tb/ts	4.7 6.1 6.3	Werkwoordsvormen met t, tt, d, dd, dt (gebiedende wijs, verleden tijd, voltooid deelwoord, als bijvoeglijk naamwoord) invullen . Vanuit de correcte oplossing tekenopdrachten/instructies uitvoeren.
104.	Dag basisschool	tg/le tb/tg	3.5, 6.1, 6.5	M.b.t. het gedicht 'Dag basisschool' opdrachten uitvoeren en vraagjes oplossen i.v.m. tekeningen, titel, strofen, versregels, thema's, gevoelens .

© 2004, ABIMO UITGEVERIJ

Voor België:

Abimo Uitgeverij,
Beukenlaan 8, B-9250 Waasmunster
(T) +32-(0)52 46.24.07
(F) +32-(0)52 46.19.62
info@abimo-uitgeverij.com
<http://www.abimo-uitgeverij.com>

Voor Nederland:

Schoolsupport,
Postbus 21, 9800 AA Zuidhorn
(T) +31-(0)594-500145
(F) +31-(0)594-528099
info@schoolsupport.nl
<http://www.schoolsupport.nl>

Het auteursteam: Wim Vekemans, Jempi Van de Velde, Bieke Santermans, Brigitte De Wolf, Moniek Vermeulen en Peter Van Cleemput

Coördinator: René De Cock

Illustrator: Jef Goedemé

Vormgeving: Marino Pollet en René De Cock

Dank aan: Michiel David en Aafke Moons

Niets uit deze opgave mag, op welke wijze ook, worden overgenomen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.